

Euroopan unionin
neuvosto

Bryssel, 21. kesäkuuta 2022
(OR. en)

10437/22
ADD 1

AG 70
INST 245

SAATE

Lähtettäjä:	Euroopan komission pääsihteeri, allekirjoittajana johtaja Martine DEPREZ
Saapunut:	21. kesäkuuta 2022
Vastaanottaja:	Neuvoston pääsihteeri

Asia:	LIITE asiakirjaan KOMISSIION TIEDONANTO EUROOPAN PARLAMENTILLE, EUROOPPA-NEUVOSTOLLE, NEUVOSTOLLE, EUROOPAN TALOUS- JA SOSIAALIKOMITEALLE JA ALUEIDEN KOMITEALLE Euroopan tulevaisuuskonferenssi Visiosta konkreettisiin toimiin
-------	---

Valtuuskunnille toimitetaan oheisena asiakirja COM(2022) 404 final LIITE.

Liite: COM(2022) 404 final LIITE

Bryssel 17.6.2022
COM(2022) 404 final

ANNEX

LIITE

asiakirjaan

**KOMISSION TIEDONANTO EUROOPAN PARLAMENTILLE, EUROOPPA-
NEUVOSTOLLE, NEUVOSTOLLE, EUROOPAN TALOUS- JA
SOSIAALIKOMITEALLE JA ALUEIDEN KOMITEALLE**

**EUROOPAN TULEVAISUUSKONFERENSSI
Visiosta konkreettisiin toimiin**

LIITE

Tässä liitteessä esitetään ei-tyhjentävä luettelo lainsäädännöstä ja muista aloitteista, joiden avulla komissio jo toteuttaa tai aikoo toteuttaa Euroopan tulevaisuuskonferenssin esittämiä, komission toimivaltaan kuuluvia ehdotuksia ja toimenpiteitä. Komissio kehittää suunniteltuja toimia ja lainsäädäntöehdotuksia konferenssin ehdotusten pohjalta noudattaen kaikilta osin paremman sääntelyn normeja sekä toissijaisuus- ja suhteellisuusperiaatteita. Se ottaa asianmukaisesti huomioon myös tämänhetkisestä monivuotisesta talousarviosta johtuvat taloudelliset rajoitukset. Komissio pyrkii myös varmistamaan, että ehdotettuihin aloitteisiin liitetään määrätietoisia viestintätoimia ja -kampanjoita, joilla pyritään saamaan kansalaiset mukaan EU:n politiikkatoimiin ja tiedottamaan niiden vaikutuksista ja hyödyistä kansalaisten jokapäiväisessä elämässä.

Liitteessä luetellaan konferenssin jokaisen yhdeksän aiheen osalta konferenssin ehdotukset ja yksilöidään merkitykselliset

- von der Leyenin komission jo ehdottamat tai käynnistämät toimet
- lainsäädäntöehdotukset, jotka komissio kehottaa Euroopan parlamenttia ja/tai neuvostoa hyväksymään
- suunnitellut toimet ja lainsäädäntö
- konferenssiin perustuvat uudet toiminta-alat.

Komission aloitteet esitetään kussakin osiossa samassa järjestyksessä kuin konferenssin ehdotukset ja toimenpiteet on lueteltu. Jos EU:n aloite tai lainsäädäntö kattaa useita konferenssin aiheita, se mainitaan vain kerran, konferenssin olennaisimman ehdotuksen yhteydessä. Esimerkiksi REPowerEU sivuaa aiheiden *Vahvempi talous, sosiaalinen oikeudenmukaisuus ja työllisyys* sekä *Ilmastonmuutos ja ympäristö* yhteydessä esiin tuotuja ideoita, mutta ensisijaisesti se koskee energiaomavaraisuutta, joten se on sisällytetty aiheen *EU:n rooli maailmassa* yhteyteen.

Liitteessä mainitaan säädösten lisäksi myös viestintävälineitä ja ohjelmia.

Monet konferenssin ehdotuksista ovat linjassa komission suunnitteleminen toimien ja lainsäädännön kanssa, ja konferenssin ehdotukset otetaan huomioon näiden suunniteltujen toimien ja ehdotusten valmistelussa. Konferenssin tulokset eivät ainoastaan tarjoa komissiolle uusia pohdinnanarvoisia aihealueita, vaan ne myös monipuolistavat sen käsitystä tällä hetkellä suunnitteluvaiheessa olevista toimista sekä lainsäädäntöehdotuksista ja muista ehdotuksista.

EU:n toimintapolitiikkojen toteutuksessa ovat apuna monenlaiset rahastot ja muut tukimekanismit. Useat niistä ovat monialaisia ja kattavat useiden konferenssin aiheiden piiriin kuuluvia toimia. Keskeisimmät tukimekanismit ovat:

- elpymis- ja palautumistukiväline
- Euroopan aluekehitysrahasto
- Euroopan sosiaalirahasto plus
- koheesiorahasto (tukea ympäristö- ja liikennealan investointeihin, myös infrastruktuuri-investointeihin)
- oikeudenmukaisen siirtymän mekanismi, johon kuuluu myös oikeudenmukaisen siirtymän rahasto (tukea alueille, joihin ilmastoneutraaliuteen siirtyminen vaikuttaa eniten)
- Euroopan unionin solidaarisuusrahasto
- tilapäiset valtiontukipuitteet

- innovaatorirahasto ja nykyaikaistamisrahasto
- Verkkojen Eurooppa -väline (edistää kasvua, työllisyyttä ja kilpailukykyä kohdennetuilla infrastruktuuri-investoinneilla liikenne-, energia- ja digitaalipalveluihin)
- Digitaalinen Eurooppa -ohjelma
- Erasmus+
- Euroopan solidaarisuusjoukot
- Luova Eurooppa, jonka yhteydessä hankkeilla I-Portunus, Kulttuuri liikuttaa Eurooppaa ja Musiikki liikuttaa Eurooppaa tuetaan taiteilijoiden, luovan työn tekijöiden ja kulttuurialan ammattilaisten liikkuvuutta
- Euroopan maaseudun kehittämisen maatalousrahasto
- Euroopan meri-, kalatalous- ja vesiviljelyrahasto
- Horisontti Eurooppa (tutkimuksen ja innovoinnin puiteohjelma)
- EU4Health-ohjelma
- turvapaikka-, maahanmuutto- ja kotouttamisrahasto
- oikeusalan ohjelma
- kansalaisten, tasa-arvon, perusoikeuksien ja arvojen ohjelma
- sisäisen turvallisuuden rahasto
- naapuruus-, kehitys- ja kansainvälisen yhteistyön väline – Globaali Eurooppa
- teknisen tuen väline (tarjoaa tukea ja asiantuntemusta jäsenvaltioille, jotta ne voivat suunnitella ja toteuttaa uudistuksia muun muassa ilmastotoimien, digitaalisen siirtymän ja terveydenhuollon aloilla).

1. ILMASTONMUUTOS JA YMPÄRISTÖ

Konferenssin tuloksena laadittiin kuusi ehdotusta, jotka auttavat EU:ta toimimaan ilmastomuutosta ja ympäristöä koskevien toimien edelläkävijänä.¹

1. *Maatalous, elintarviketuotanto, biologinen monimuotoisuus ja ekosysteemit, saastuminen – Turvallinen, kestävä, oikeudenmukainen, ilmastovastuullinen ja kohtuuhintainen elintarvikkeiden tuotanto, jossa noudatetaan kestävyysperiaatteita ja suojellaan ympäristöä, biologista monimuotoisuutta ja ekosysteemejä ja samalla varmistetaan ruokaturva.*
2. *Maatalous, elintarviketuotanto, biologinen monimuotoisuus ja ekosysteemit, saastuminen – Suojellaan ja ennallistetaan biologista monimuotoisuutta, maisemaa ja valtameriä sekä lopetetaan ympäristön pilaantuminen.*
3. *Ilmastomuutos, energia, liikenne – Parannetaan Euroopan energiaturvallisuutta ja saavutetaan EU:n energiaomavaraisuus samalla kun varmistetaan oikeudenmukainen siirtymä ja tarjotaan eurooppalaisille riittävästi kohtuuhintaista ja kestäväää energiaa. Torjutaan ilmastomuutosta siten, että EU:lla on maailmanlaajuinen johtoasema kestävään energiapolitiikan alalla ja noudatetaan maailmanlaajuisia ilmastotavoitteita.*
4. *Ilmastomuutos, energia, liikenne – Tarjotaan korkealaatuinen, nykyaikainen, vihreä ja turvallinen infrastruktuuri ja varmistetaan yhteydet, myös maaseutu- ja saaristoalueilla, erityisesti kohtuuhintaisen julkisen liikenteen avulla.*
5. *Kestävä kulutus, pakkaaminen ja tuotanto – Parannetaan materiaalien käyttöä ja hallintaa EU:ssa, jotta siitä tulisi enemmän kiertotalouteen perustuva ja omavaraisempi ja voitaisiin vähentää sen riippuvuutta. Rakennetaan kiertotalous edistämällä kestäviä EU:n tuotteita ja tuotantoa. Varmistetaan, että kaikki EU:n markkinoille saatetut tuotteet ovat EU:n yhteisten ympäristönormien mukaisia.*
6. *Tiedotus, tietoisuus, vuoropuhelu ja elintavat – Edistetään ympäristöä, ilmastomuutosta, energiankäyttöä ja kestävyyttä koskevaa tietämystä, tietoisuutta, koulutusta ja vuoropuhelua.*

Konferenssin ehdotusten toteuttamiseksi komissio on jo pannut täytäntöön seuraavat toimenpiteet:

- Euroopan vihreän kehityksen ohjelma
- Pellolta pöytään -strategia, jonka tavoitteena on tehdä elintarvikejärjestelmistä oikeudenmukaisia, terveellisiä ja ympäristöystävällisiä
- uudistettu yhteinen maatalouspolitiikka
- saasteettomuustoimintasuunnitelma
- kiertotalouden toimintasuunnitelma
- vuoteen 2030 ulottuva EU:n biodiversiteettistrategia
- EU:n metsästrategia 2030
- sitoumus istuttaa 3 miljardia puuta vuoteen 2030 mennessä ja MapMyTree-laskurisovellus
- kestäväää sinistä taloutta koskeva tiedonanto

¹ Näihin kuuteen ehdotukseen sisältyy yhteensä 57 erityistoimenpidettä.

- ▶ Horisontti Eurooppa -puiteohjelman valtameriä koskeva missio
- ▶ luonnonmukaista tuotannon kehittämistä koskeva toimintasuunnitelma
- ▶ eurooppalainen ilmastolaki
- ▶ kestävyyttä edistävä EU:n kemikaalistrategia
- ▶ kestävä ja älykästä liikkuvuutta koskeva strategia
- ▶ aurinkoenergiastrategia
- ▶ avomerellä tuotettavaa uusiutuvaa energiaa koskeva strategia
- ▶ asetus energia-alan kestävyysluokitusjärjestelmästä
- ▶ kriisiajan varautumissuunnitelma liikennealalle
- ▶ eurooppalaiset kumppanuudet, jotka liittyvät esimerkiksi biologisen monimuotoisuuden pelastamiseen, puhtaaseen energiaan siirtymiseen, puhtaaseen ilmailuun, Euroopan rautateihin, verkottuneeseen, vuorovaikutteiseen ja automatisoituun liikkuvuuteen, puhtaaseen vetyyn, akkuihin, päästöttömään maantieliikenteeseen ja ilmastoneutraaliin energiaintensiiviseen teollisuuteen (Processes4Planet)
- ▶ EU:n missiot, joilla laitoksia ja kansalaisia pyritään saamaan mukaan tekemään 100 kaupungista ilmastoneutraaleja ja älykkäitä sekä ennallistamaan valtameriä ja vesiä vuoteen 2030 mennessä, sopeutumaan ilmastomuutokseen tekemällä 150 alueesta ja yhteisöstä ilmastokestäviä ja luomaan 100 elävää koealuetta ja kärkihanketta johtamaan siirtymistä kohti tervettä maaperää Euroopassa
- ▶ ”ei merkittävää haittaa” -periaatteen valtavirtaistaminen ja kunnianhimoiset tavoitteet ilmastoon liittyville menoille monivuotisessa rahoituskehyksessä ja NextGenerationEU-välineessä
- ▶ Life-ohjelman alaohjelmat Siirtyminen puhtaaseen energiaan ja Ilmastotoimet
- ▶ päätös Euroopan rautateiden teemavuodesta
- ▶ rautateiden kaukoliikenteen ja rajat ylittävän liikenteen toimintasuunnitelma
- ▶ rakennusten perusparannusaloite
- ▶ teollisuuden päästödirektiivin ja epäpuhtauksien päästöjä ja siirtoja koskevan eurooppalaisen rekisterin tarkistus
- ▶ kestävä kaupunkiliikenteen suunnitelmien tarkistus kaupunkiliikenteen vuoden 2021 kehyksen mukaisesti
- ▶ energiaköyhyyttä koskeva komission suositus
- ▶ eurooppalainen tutkimusalue: vihreää vetyä koskeva pilottihanke
- ▶ kestävää hiilen kiertoa koskeva tiedonanto ja useita toimia, kuten biotalouden maankäytön yhdenmety arviointi EU:n biotalousstrategian tueksi
- ▶ puhtaan vedyn allianssi, jonka tavoitteena on edistää investointeja ja puhtaan vedyn tuotannon ja käytön käynnistämistä
- ▶ siirtymäväylät, joilla autetaan ekosysteemejä tulemaan häiriönsietokykyisemmiksi, vihreämmiksi ja digitaalisemmiksi
- ▶ tiedonanto *Meidän jättemme, meidän vastuumme*
- ▶ eurooppalainen ilmastopuolustusaloite
- ▶ uusi eurooppalainen Bauhaus
- ▶ kestäviä ja kiertotalouteen perustuvia tekstiilejä koskeva EU:n strategia
- ▶ EU:n strategia ilmastomuutokseen sopeutumiseksi
- ▶ oikeudenmukaisen siirtymän foorumi
- ▶ elintarvikealalla toimivien yritysten käytännesäännöt, joiden tarkoituksena on auttaa muodostamaan sosiaalisesti vastuullista elintarvikkeiden arvoketjua ja siten pienentää EU:n ympäristö- ja ilmastoalan jälkeä
- ▶ suositus oikeudenmukaisesta siirtymisestä ilmastoneutraaliuteen
- ▶ suuntaviivat ilmastotoimiin, ympäristönsuojeluun ja energia-alalle sekä päästökauppajärjestelmälle myönnettävälle valtioneutuelle

kehottaa Euroopan parlamenttia ja/tai neuvostoa hyväksymään viipymättä seuraavat toimenpiteet:

- ▶ 55-valmiuspaketti, jonka tavoitteena on muuttaa EU:n ilmasto-, energia-, maankäyttö-, liikenne- ja verotuspolitiikkaa siten, että kasvihuonekaasujen nettopäästöjä voidaan vähentää ainakin 55 prosenttia vuoteen 2030 mennessä
  - hiilirajamekanismi
  - energiaverodirektiivin tarkistus polttoaineiden ja energiatuotteiden vähimmäisverokantojen päivittämiseksi
  - energiatehokkuusdirektiivi, jossa tavoitetta kiristetään 9 prosentista 13 prosenttiin
  - maankäyttöä, maankäytön muutosta ja metsätaloutta koskeva asetus
  - hiilidioksidipäästönormien asettamista henkilöautoille ja kevyille hyötyajoneuvoille koskevan asetuksen tarkistus
  - jätteen siirtoa koskevan asetuksen tarkistus
  - uudelleenlaadittu uusiutuvia energialähteitä koskeva direktiivi, jossa tavoitetta nostetaan 40 prosentista 45 prosenttiin
  - rakennusten energiatehokkuusdirektiivin tarkistus
  - sosiaalinen ilmastorahasto
  - vaihtoehtoisten polttoaineiden infrastruktuuria koskevan asetuksen tarkistus
  - FuelEU Maritime -aloite
  - ReFuelEU Aviation -aloite
  - vähähiilistä kaasua ja vetyä koskeva paketti
  - päästökauppajärjestelmä ja sen laajentaminen rakennuksiin ja maantiiliikenteeseen
  - fluorattuja kasvihuonekaasuja koskevan asetuksen tarkistus
  - otsonikerrosta heikentäviä aineita koskeva asetus
- ▶ kestäviä tuotteita koskeva aloite
- ▶ saastuttaja maksaa -periaatteen toimivuustarkastus
- ▶ tarkistettu Euroopan laajuista liikenneverkkoa koskeva asetus, jolla parannetaan EU:n rautatieverkon laatua, jotta voidaan varmistaa korkeat standardit koko Euroopan laajuisen liikenneverkon runkoverkossa vuoteen 2030 mennessä ja uudet standardit laajennetussa verkossa vuoteen 2040 mennessä
- ▶ teollisuuden päästöjä koskeva direktiivi
- ▶ metsäkatoa ja metsien tilan heikkenemistä koskeva asetus
- ▶ asetus kestävien tuotteiden ekologiselle suunnittelulle asetettavien vaatimusten puitteista sekä digitaalisista tuotepasseista
- ▶ kuluttajien vaikutusmahdollisuuksien lisääminen vihreässä siirtymässä
- ▶ tarkistettu rakennustuoteasetus, jolla varmistetaan voimassa olevan sääntelykehityksen soveltuvan siihen, että rakennettu ympäristö täyttää EU:n kestävyys- ja ilmastotavoitteet
- ▶ ehdotus uudeksi asetukseksi jätteiden siirroista

aikoo esittää ehdotuksia seuraavista toimenpiteistä:

- ▶ elintarvikejätteen vähentämistä koskevien tavoitteiden käyttöönotto
- ▶ ympäristöjalanjälkeä koskeviin menetelmiin perustuvat ympäristöväittämämerkinnät
- ▶ kestäviä elintarvikejärjestelmiä koskeva lainsäädäntö (myös kestäväällä tavalla tuotettuja elintarvikkeita koskevat merkinnät)
- ▶ maatalouden kestävyyssojimuksille myönnettävää kilpailusäännöistä poikkeamista koskevat suuntaviivat

- ▶ toimintasuunnitelma kalavarojen säilyttämiseksi ja meriekosysteemien suojelemiseksi
- ▶ yhteinen tiedonanto EU:n kansainvälistä valtamerten hallinnointia koskevasta ohjelmasta
- ▶ torjunta-aineiden kestävää käyttöä koskevan direktiivin päivittäminen
- ▶ tiettyjen torjunta-aineiden jäämien enimmäismäärien tarkistaminen tuontielintarvikkeiden osalta ottaen huomioon maailmanlaajuisesti huolestuttavat ympäristönäkökohdat
- ▶ mikro-organismeja koskevien tietovaatimusten, hyväksymiskriteerien ja arviointiperiaatteiden tarkistaminen tarkoituksena helpottaa niiden pääsyä vähäriskisten kasvinsuojeluaineiden markkinoille
- ▶ sitovia luonnon ennallistamista koskevia EU:n tavoitteita koskeva lainsäädäntö
- ▶ hiilen poistamisen sertifiointi
- ▶ toimintakehys biopohjaisille, biohajoaville ja kompostoitaville muoveille
- ▶ eläinten hyvinvointia koskeva lainsäädäntöehdotus, johon sisältyy menestyksekkään eurooppalaisen kansalaisaloitteen ”End the Cage Age” seurauksena myös häkkien käytön asteittainen lopettaminen ja lopulta kieltäminen yhä useampien eläinten kasvatuksessa
- ▶ meriekosysteemin ja meren biologisen monimuotoisuuden suojelemiseen tähtäävän meristrategiapuitteidirektiivin tarkistaminen
- ▶ Euroopan meriturvallisuusviraston toimivaltuuksien tarkistaminen
- ▶ alusten aiheuttamasta ympäristön pilaantumisesta annetun direktiivin tarkistaminen
- ▶ yhdyskuntajätevesien käsittelystä annetun direktiivin tarkistaminen
- ▶ pinta- ja pohjavedet pilaavien aineiden luettelon tarkistaminen
- ▶ ohjeet veden uudelleenkäyttöä koskevan asetuksen täytäntöönpanon tukemiseksi
- ▶ ilmanlaatua koskevan lainsäädännön tarkistaminen saastuttaja maksaa -periaatteen soveltamisen helpottamiseksi
- ▶ pölyttäjiä koskevan EU:n aloitteen tarkistaminen hyönteisten suojelun parantamiseksi
- ▶ toimenpiteet, joilla pyritään vähentämään mikromuovien tahatonta päätymistä ympäristöön
- ▶ tiedonanto strategisen energiateknologiasuunnitelman uudistamisesta
- ▶ multimodaaliset digitaaliset liikkuvuuspalvelut, tavoitteena yhdistää julkisen liikenteen palvelut ja rautatiepalvelut paremmin ja helpottaa digitaalista matkasuunnittelua
- ▶ CountEmissionsEU liikenteen alalla
- ▶ lentoliikenneasetuksen ja lähtö- ja saapumisaikoja koskevan asetuksen tarkistaminen
- ▶ päästötöntä ilmailua koskeva allianssi, jolla pyritään nopeuttamaan siirtymistä hiilineutraaliin ilmailuun
- ▶ tavaraliikenteen viherryttämistä koskeva paketti, johon sisältyy raskaita hyötyajoneuvoja koskeva ehdotus
- ▶ metsiin kohdistuvaa seurantaa, raportointia ja tiedonkeruuta koskeva lainsäädäntö
- ▶ jätepuitedirektiivin tarkistaminen, tavoitteena muun muassa ehkäistä jätteen syntymistä, yhdenmukaistaa jätteenkeräysjärjestelmiä ja laatia tekstiilien laajennettua tuottajavastuuta koskevat yhdenmukaistetut EU:n säännöt, joihin sisältyy maksujen mukauttaminen ympäristönäkökohtien perusteella
- ▶ tullialan uudistus, jolla tulliliitto on määrä viedä seuraavalle tasolle ja luoda sitä varten vahvempi kehys, jonka turvin voidaan paremmin suojella EU-kansalaisia ja sisämarkkinoita
- ▶ maaperän terveyttä koskeva lainsäädäntö
- ▶ ympäristöväitteiden perustelemista koskeva aloite
- ▶ pakkauksista ja pakkausjätteistä annetun direktiivin tarkistaminen, joka kattaa myös mahdolliset palautusjärjestelmiä koskevat toimet
- ▶ tavaroiden kestävää kuluttamista koskeva aloite, joka käsittelee suunniteltua vanhenemista ja korjauttamisoikeutta

- ▶ tuottajan vastuuta koskevien järjestelmien laajentaminen ja kannustaminen jätteiden kierrätystä koskevien tietojen ja hyvien käytäntöjen jakamiseen
- ▶ kertakäyttöiset muovituotteet – täytöntöönpanopäätös kertakäyttöisten muovisten juomapullojen kierrätetyn sisällön laskentaa, todentamista ja raportointia koskevista säännöistä
- ▶ henkilö-, paketti-, kuorma- ja linja-autojen Euro 7 -päästönormit
- ▶ strateginen ennakointiraportti vihreän ja digitaalisen siirtymän kytkemisestä toisiinsa uudessa geopolitiisessa kontekstissa

aikoo harkita uusia toimia esimerkiksi seuraavilla aloilla:

- ▶ erällä uusilla genomiteknikoilla tuotettuja kasveja koskeva lainsäädäntö
- ▶ tuontitavaroihin sovellettavat eläinten hyvinvointia koskevat normit
- ▶ eläinten hyvinvointia koskevien merkintöjen vaihtoehdot
- ▶ ohjeet energiatehokkuus etusijalle -periaatteen alakohtaisesta soveltamisesta
- ▶ päivitettyjen kansallisten energia- ja ilmastosuunnitelmien luonnosten EU:n laajuinen arviointi
- ▶ energiatehokkuuteen suunnattavan yksityisen rahoituksen lisääminen
- ▶ jätehuollon ympäristövaikutuksiin puuttuminen
- ▶ toimenpiteet valosaasteen rajoittamiseksi
- ▶ pyöräilyinfrastruktuurin ja autottomien vyöhykkeiden edistäminen (ajoneuvojen kaupunkialueille pääsyn sääntelyjärjestelmät)
- ▶ toimintasuunnitelma energiasiirtymän edistämiseksi kalastus- ja vesiviljelyaloilla
- ▶ lainsäädäntöehdotus päästöttömien ajoneuvojen osuuden kasvattamisesta tietyn kokoluokan ylittävissä julkisissa ja yritysautoissa
- ▶ arviointi tarpeesta vapauttaa kansainväliset junaliput arvonlisäverosta EU:n laajuisesti, jotta rautatieliikennepalveluista voitaisiin tehdä matkustajille huomattavasti edullisempaa

2. TERVEYS

Konferenssin tuloksena esitettiin neljä terveysaiheista ehdotusta²:

- 7. Terveellinen ruoka ja terveelliset elintavat – Varmistetaan, että kaikilla eurooppalaisilla on mahdollisuus saada terveellistä ruokaa koskevaa valistusta sekä terveellistä ja kohtuuhintaista ruokaa, joka on yksi terveellisten elintapojen osatekijä.*
- 8. Vahvistetaan terveydenhuoltojärjestelmää – Vahvistetaan terveydenhuoltojärjestelmien muutosjoustavuutta ja laatua.*
- 9. Terveiden ymmärtäminen laajemmin – Omaksutaan kokonaisvaltainen lähestymistapa terveyteen, käsitellään sairauksien ja hoitojen lisäksi terveysosaamista ja ennaltaehkäisyä ja edistetään yhteistä ymmärrystä sairaiden tai vammaisten henkilöiden kohtaamista haasteista yhteinen terveys - lähestymistavan mukaisesti. Olisi painotettava, että yhteinen terveys - lähestymistapa on horisontaalinen perusperiaate, joka kattaa kaikki EU:n politiikat.*
- 10. Yhtäläinen pääsy terveyspalveluihin – Luodaan ”oikeus terveyteen” takaamalla kaikille eurooppalaisille yhtäläinen ja yleinen mahdollisuus saada kohtuuhintaista, ennaltaehkäisevää, parantavaa ja laadukasta terveydenhuoltoa.*

Konferenssin ehdotusten toteuttamiseksi komissio on jo pannut täytäntöön seuraavat toimenpiteet:

- ▶ kestävyyttä edistävä kemikaalistrategia, jolla pyritään lisäämään turvallisiin ja kestäviin kemikaaleihin liittyvää innovointia ja parantamaan ihmisten terveyden ja ympäristön suojelua vaarallisilta kemikaaleilta
- ▶ luonnonmukaista tuotantoa koskeva toimintasuunnitelma ja siihen liittyvä lainsäädäntöpaketti
- ▶ EU:n syöväntorjuntasuunnitelma, johon sisältyy 10 lippulaivahanketta
- ▶ Horisontti Eurooppa -puiteohjelmaan kuuluva syöväntorjunnan missio: EU:n syöväntorjuntasuunnitelmaan perustuva työ yli 3 miljoonan ihmisen elämän parantamiseksi vuoteen 2030 mennessä
- ▶ Euroopan lääkestrategia
- ▶ talouspolitiikan vuotuisen EU-ohjausjakson yhteydessä annettavat maakohtaiset terveysalaa koskevat suositukset
- ▶ terveyshätätilanteiden valmiusviranomaisen (HERA)
- ▶ asetus Euroopan lääkeviraston roolin vahvistamisesta kriisivalmiudessa ja -hallinnassa lääkkeiden ja lääkinnällisten laitteiden osalta
- ▶ eurooppalaiset kumppanuudet, joiden aiheina ovat esimerkiksi yhteinen terveys ja/tai mikrobilääkeresistenssi, eurooppalaisen tutkimusalueen edistäminen terveystutkimuksen alalla, terveydenhuolto- ja hoivajärjestelmien muuttaminen ja pandemiavalmius

² Näihin neljään ehdotukseen sisältyy yhteensä 24 erityistoimenpidettä.

- ▶ päivitetty alv-säännöt, muun muassa laajennettu luettelo kansanterveysalan tuotteista ja palveluista, joille on myönnetty alv-vapaus
- ▶ Healthier Together -aloite, jolla autetaan jäsenvaltioita määrittämään ja panemaan täytäntöön tehokkaita toimintapolitiikkoja ja toimia, joilla vähennetään merkittävien eirtarttuvien tautien, myös mielenterveysongelmien, aiheuttamaa rasitetta
- ▶ käytäntösäännöt elintarvikealan vastuullisesta yritystoiminnasta ja markkinoinnista
- ▶ jäsenneily vuoropuhelu lääkkeiden toimitusvarmuudesta lääketieteellisen toimitusketjujen häiriönsietokyvyn vahvistamiseksi ja toimitusvarmuuden varmistamiseksi tinkimättä kohtuuhintaisuudesta
- ▶ eurooppalaiset avoimen tieteen pilvipalvelut, joilla tarjotaan erityisiä alustoja (kuten Euroopan covid-19-dataportaali) lääketieteellistä tutkimusta koskevien tietojen sekä kliinisten ja genomitietojen jakamiseksi
- ▶ EU:n covid-19-tutkimusmanifesti, jolla maksimoidaan tutkimustulosten saatavuus covid-19-pandemian torjumiseksi
- ▶ asetus Euroopan tautien ehkäisy- ja -valvontakeskuksen toimeksiannon laajentamisesta
- ▶ asetus toimenpidekehiksestä kriisin kannalta olennaisten lääketieteellisten vastatoimien saatavuuden varmistamiseksi kansanterveysuhan ilmetessä unionin tasolla
- ▶ pakolliset vähimmäisvaatimukset kestäville elintarvikehankinnoille kouluissa ja julkisissa laitoksissa
- ▶ verta, kudoksia ja soluja koskevan säädöskehiksen tarkistus
- ▶ verokannustimet yhdessä jäsenvaltioiden kanssa terveellisten ruokailutottumusten edistämiseksi

kehottaa Euroopan parlamenttia ja/tai neuvostoa hyväksymään viipymättä seuraavat toimenpiteet:

- ▶ asetus valtioiden rajat ylittävistä vakavista terveysuhkista
- ▶ asetus eurooppalaisesta terveysdata-avaruudesta, jonka tavoitteena on parantaa terveydenhuoltopalvelujen tarjontaa kaikkialla EU:ssa, antaa ihmisille mahdollisuus valvoa terveystietojaan ja mahdollistaa terveydenhuollon ammattilaisten suojattu pääsy sähköisiin potilastiivistelmiin (eurooppalainen sähköinen terveystietopassi) sekä tarjota johdonmukaiset, turvalliset, luotettavat ja tehokkaat puitteet terveystietojen käytölle

aikoo esittää ehdotuksia seuraavista toimenpiteistä:

- ▶ elintarviketietojen antamisesta kuluttajille annetun asetuksen tarkistaminen, mukaan lukien yhdenmukaistetut pakolliset pakkausten etupuolelle tehtävät ravintoarvomerkinnät, jotta kuluttajat voivat tehdä tietoon perustuvia, terveellisiä ja kestäviä elintarvikevalintoja
- ▶ turvallisiksi ja kestäviksi suunniteltuja materiaaleja ja kemikaaleja koskeva suositus, jonka tarkoituksena on antaa teollisuudelle ja sääntelyviranomaisille ohjeita uusien materiaalien ja kemikaalien valmistamista varten
- ▶ lääkelainsäädännön tarkistaminen, jotta voidaan varmistaa laadukkaiden, turvallisten, kohtuuhintaisten ja ympäristöystävällisempien lääkkeiden nopeampi saatavuus kaikissa jäsenvaltioissa

- harvinaisten sairauksien hoitoon tarkoitettuja ja lasten lääkkeitä koskevan lainsäädännön tarkistaminen
- toimintasuunnitelma ravinnehuollon parantamiseksi
- suositus rokotteilla ehkäistävissä olevista syövistä
- syöpäseulonasta annetun suosituksen päivitys
- innovatiiviset lähestymistavat mikrobilääkkeiden ja niiden vaihtoehtojen tutkimukseen ja julkisiin hankintoihin
- uusi toimi, jolla helpotetaan munuaisten vaihtoa ja siirtoa tiettyjen vastaanottajien ja luovuttajien osalta vuoden 2023 EU4Health-työohjelman mukaisesti
- uusi terveysstrategia

aikoo harkita uusia toimia esimerkiksi seuraavilla aloilla:

- tuotteen ympäristöjalanjälkeä koskevat digitaaliset ja pakkauksen etupuolelle tehtävät merkinnät
- keinot lisätä osallistumista Euroopan kansanterveysviikkoon
- patenttipaketti, johon sisältyy aloite lisäsuojatodistuksista ja patenttien pakkolisensoinnista
- toimenpiteet, joilla puututaan syöpäriskejä aiheuttavien tuotteiden markkinointiin ja mainontaan
- savuttomia ympäristöjä koskevan lainsäädännön vaikutukset
- uusi kokonaisvaltainen lähestymistapa mielenterveyteen

3. VAHVEMPI TALOUS, SOSIAALINEN OIKEUDEN- MUKAISUUS JA TYÖLLISYYS

Konferenssin tuloksena esitettiin kuusi laaja-alaista ehdotusta EU:n talouden, sosiaalisen oikeudenmukaisuuden ja työllisyyden vahvistamiseksi³:

- 11. Kestävä kasvu ja innovointi – Ehdotamme, että EU tukee siirtymistä kestäväan ja häiriönsietokykyiseen kasvumalliin, jossa otetaan huomioon vihreä ja digitaalinen siirtymä ja vahva sosiaalinen ulottuvuus eurooppalaisessa ohjauksessa ja jossa voimaannutetaan kansalaisia, ammattiliittoja ja yrityksiä. Tavanomaisia makrotaloudellisia indikaattoreita ja BKT:tä voitaisiin täydentää uusilla indikaattoreilla, jotta voidaan käsitellä uusia eurooppalaisia painopisteitä, kuten Euroopan vihreän kehityksen ohjelmaa tai Euroopan sosiaalisten oikeuksien pilaria, ja ottaa paremmin huomioon ekologinen ja digitaalinen siirtymä ja ihmisten hyvinvointi.*
- 12. EU:n kilpailukyvyn parantaminen ja sisämarkkinoiden syventäminen entisestään – Ehdotamme, että lujitetaan Euroopan unionin talouden kilpailukykyä ja häiriönsietokykyä, sisämarkkinoita ja teollisuutta ja puututaan strategiseen riippuvuuteen. Meidän on edistettävä EU:ssa yrityskulttuuria, jossa kaikenkokoiset innovatiiviset yritykset ja erityisesti mikro- ja pk-yritykset sekä startup-yritykset saavat kannustusta ja voivat menestyä, jotta voidaan luoda entistä häiriönsietokykyisempiä ja yhteenkuuluvuutta paremmin edistäviä yhteiskuntia. Tarvitaan vahva ja toimiva markkinatalous, jotta voidaan viedä eteenpäin visiota entistä sosiaalisemmasta Euroopasta.*
- 13. Osallisuutta edistävät työmarkkinat – Ehdotamme, että työmarkkinoiden toimintaa parannetaan niin, että niillä varmistetaan oikeudenmukaisemmat työolot ja edistetään sukupuolten tasa-arvoa ja työllistymistä, myös nuorten ja heikossa asemassa olevien ryhmien kohdalla. EU:n, jäsenvaltioiden ja työmarkkinaosapuolten on pyrittävä poistamaan työssäkäyvien köyhyys, käsittelemään alustatyöntekijöiden oikeuksia, kieltämään palkattomat työharjoittelut ja varmistamaan työvoiman oikeudenmukainen liikkuvuus EU:ssa. Meidän on edistettävä työmarkkinaosapuolten vuoropuhelua ja työehtosopimusneuvotteluja. Meidän on varmistettava, että Euroopan sosiaalisten oikeuksien pilari, mukaan lukien sen asiaan liittyvät yleistavoitteet vuodeksi 2030, pannaan kaikilta osin täytäntöön EU:n, kansallisella, alueellisella ja paikallisella tasolla, kun kyseessä ovat ”yhtäläiset mahdollisuudet ja pääsy työmarkkinoille” ja ”oikeudenmukaiset työolot”, asiaan liittyviä toimivaltuuksia ja toissijaisuus- ja suhteellisuusperiaatteita kunnioittaen, ja meidän on sisällytettävä perussopimukseen sosiaalista edistystä koskeva pöytäkirja. Tässä olisi kunnioitettava kansallisia perinteitä ja työmarkkinaosapuolten autonomiaa sekä tehtävä yhteistyötä kansalaisyhteiskunnan kanssa.*
- 14. Vahvempi sosiaalipolitiikka – Ehdotamme, että vähennetään eriarvoisuutta, torjutaan sosiaalista syrjäytymistä ja puututaan köyhyyteen. Meidän on otettava käyttöön kattava köyhyydentorjuntastrategia, joka voisi sisältää muun muassa*

³ Näihin kuuteen ehdotukseen sisältyy yhteensä 61 erityistoimenpidettä.

vahvistetun lapsitakuun ja nuorisotakuun, vähimmäispalkkojen käyttöönoton, yhteisen EU:n kehyksen vähimmäistulojärjestelmille ja kunnollisen sosiaalisen asuntotuotannon. Meidän on varmistettava, että Euroopan sosiaalisten oikeuksien pilari, mukaan lukien sen asiaan liittyvät yleistavoitteet vuodeksi 2030, pannaan kaikilta osin täytäntöön EU:n, kansallisella, alueellisella ja paikallisella tasolla, kun kyseessä on ”sosiaalinen suojelu ja osallisuus”, asiaan liittyviä toimivaltuuksia ja toissijaisuus- ja suhteellisuusperiaatteita asiaankuuluvasti kunnioittaen, ja meidän on sisällytettävä perussopimukseen sosiaalista edistystä koskeva pöytäkirja.

- 15. Väestörakenteen muutos – Ehdotamme, että puututaan Euroopan yleisen häiriönsietokyvyn kannalta kriittisen tärkeästä väestörakenteen muutoksesta johtuviin haasteisiin, erityisesti alhaiseen syntyvyysasteeseen ja väestön jatkuvaan ikääntymiseen, varmistamalla tuki ihmisille koko elinkaaren ajan. Tämän olisi katettava kokonaisvaltaiset toimet, jotka suunnataan kaikille sukupolville lapsista ja nuorista perheisiin, työikäiseen väestöön ja ikääntyviin ihmisiin, jotka ovat vielä valmiita työskentelemään, sekä eläkkeellä tai hoivan tarpeessa oleviin.*
- 16. Finanssi- ja veropolitiikka – Ehdotamme, että EU edistää tulevaisuuteen suuntautuvia investointeja, joissa keskitytään vihreään ja digitaaliseen siirtymään, jossa on vahva sosiaalinen ja sukupuoliulottuvuus, ottaen myös huomioon NextGenerationEU-välineestä ja SURE tukivälineestä saadut esimerkit. EU:n täytyy ottaa huomioon Ukrainan sodan sosiaalinen ja taloudellinen vaikutus sekä EU:n talouden ohjausjärjestelmän ja uuden geopoliittisen tilanteen välinen yhteys ja lujitettava omaa talousarviotaan uusilla omilla varoilla. Kansalaiset haluavat siirtää painopisteen ihmisten ja pk-yritysten verottamisesta veronkiertäjiin ja suuriin saastuttajiin sekä digijätteihin, ja samalla he haluavat EU:n tukevan jäsenvaltioiden ja paikallisviranomaisten kykyä rahoittaa oma toimintansa ja myös käyttää EU-varoja.*

Konferenssin ehdotusten toteuttamiseksi komissio on jo pannut täytäntöön seuraavat toimenpiteet:

- yhteisötalouden toimintasuunnitelma, joka raivaa tietä yhteisötalouden organisaatioiden menestykselle ja kasvulle
- radiolaitteiden asettamista saataville markkinoilla koskevan jäsenvaltioiden lainsäädännön yhdenmukaistamisesta annetun direktiivin tarkistus
- tiedonanto *Kilpailupolitiikka valmiina uusiin haasteisiin*
- EU:n teollisuusstrategian päivitys ja allianssien käynnistäminen seuraavilla aloilla: raaka-aineet, puhdas vety, akut, kiertomuovit, teollisuusdata sekä reuna- ja pilviteknologia, puolijohdeteknologiat, uusiutuvat ja vähähiiliset polttoaineet, päästötön ilmailu, aurinkoenergia sekä EU:n startup-yritysten kansakunnat - käytännesäännöstö, joka edistää yrittäjyyttä allianssien välityksellä
- vertikaalisten ryhmäpoikkeusasetusten ja -suuntaviivojen tarkistus
- valtiontuki uudistuksen toimivuustarkastus
- lyhytaikaisia vientiluottovakuutuksia koskeva tiedonanto
- aluetukea koskevien suuntaviivojen tarkistus
- Euroopan yhteistä etua koskevista tärkeistä hankkeista annetun tiedonannon tarkistus
- eurooppalainen hätätilasta aiheutuvien työttömyysriskien lieventämisen tilapäinen tukiväline (SURE)

- ▶ tutkimus- ja kehitystyöhön sekä innovaatiotoimintaan myönnettävää valtiontukea koskevien puitteiden tarkistus
- ▶ kestävän kehityksen tavoitteiden sisällyttäminen talouspolitiikan EU-ohjausjakson kehukseen
- ▶ TPI-indeksi (*Transitions Performance Index*), jossa maat järjestetään sen mukaan, miten ne ovat edistyneet kestävyyspyrkimyksissään
- ▶ keskeisiä digitaalitekologioita sekä älykkäitä verkkoja ja palveluja koskevat eurooppalaiset kumppanuudet, kuten Made in Europe
- ▶ työterveyttä ja -turvallisuutta koskeva strategiakehys
- ▶ Euroopan innovaationeuvosto, joka on lippulaivaohjelma läpimurtoteknologioiden ja mullistavien innovaatioiden kartoittamiseksi, kehittämiseksi ja laajentamiseksi
- ▶ Fit for Future -foorumi, korkean tason asiantuntijaryhmä, jonka tavoitteena on auttaa yksinkertaistamaan EU:n lainsäädäntöä ja vähentämään siihen liittyviä tarpeettomia kustannuksia
- ▶ Euroopan sosiaalisten oikeuksien pilarin toimintasuunnitelma
- ▶ vahvistettu nuorisotakuu
- ▶ Euroopan osaamishjelma, jolla autetaan yksilöitä ja yrityksiä kehittämään enemmän ja parempia taitoja ja hyödyntämään niitä ja johon sisältyy myös osaamissopimus
- ▶ Alma-aloite (*aim, learn, master, achieve*), jolla autetaan muita vähemmän mahdollisuuksia saaneita, heikoimmassa asemassa olevia nuoria kotimaassaan pääsemään työmarkkinoille ja löytämään tiensä yhteiskunnassa
- ▶ Horisontti Eurooppa -puiteohjelman tukikelpoisuusedellytys, jonka mukaan julkisilla elimillä, tutkimusorganisaatioilla ja korkeakouluilla on oltava sukupuolten tasa-arvoa koskeva suunnitelma
- ▶ Women TechEU, uusi aloite naisten johtamien startup-yritysten rahoittamiseksi ja tukemiseksi
- ▶ STE(A)M-julistus sukupuolinäkökohdat huomioon ottavasta STEAM-koulutuksesta, joka mainitaan korkeakouluja koskevassa EU:n strategiassa
- ▶ maaseutusopimus – EU:n maaseutualueiden hallinnon tehostaminen
- ▶ asunnottomuuden torjunnan eurooppalainen foorumi
- ▶ eurooppalainen lapsitakuu, jolla varmistetaan, että kaikilla köyhyyden tai sosiaalisen syrjäytymisen vaarassa olevilla lapsilla Euroopassa on oikeus keskeisiin palveluihin, kuten terveydenhuoltoon, päivähoitoon, koulutukseen, ravitsemukseen ja asuntoon
- ▶ direktiivi riittävästä vähimmäispalkoista
- ▶ sosiaalisen suojelun ja hyvinvointivaltion tulevaisuutta EU:ssa käsittelevä korkean tason työryhmä
- ▶ pk-yritystestit vaikutustenarvioinneissa
- ▶ tutkimusurien uusi eurooppalainen kehys: tavoitteena yhdistää voimat kansallisella ja EU:n tasolla tutkijoiden osaamisen ja alojen välisen liikkuvuuden lujittamiseksi sekä osaamisen tasapainoisen kierron edistämiseksi
- ▶ korjaavat toimet innovaatiokuilun kaventamiseksi ja T&I-valmiuksien kehittämiseksi kehityksessä jälkeen jääneissä maissa
- ▶ vihreä kirja ikääntymisestä
- ▶ komission suositus tehokkaasta työllisyyden aktiivituesta
- ▶ direktiivi julkisesti noteerattujen yhtiöiden toimivaan johtoon kuulumattomien johtokunnan jäsenten sukupuolijakauman tasapainottamisesta ja siihen liittyvistä toimenpiteistä
- ▶ tiedonanto *Oikeudenmukaista ja yksinkertaista verotusta koskeva toimintasuunnitelma elpymisstrategian tueksi*
- ▶ arvonlisäverokantojen muuttamista koskeva direktiivi, johon sisältyy myös alennettu arvonlisävero lastentarvikkeiden osalta

kehottaa Euroopan parlamenttia ja/tai neuvostoa hyväksymään viipymättä seuraavat toimenpiteet:

- ▶ direktiivi yritysten kestävästä toiminnasta koskevasta huolellisuusvelvoitteesta yritysten kestävästä ja vastuullisesta toiminnasta edistämiseksi maailmanlaajuisissa arvoketjuissa
- ▶ yritysten kestävyysraportointia koskeva direktiivi
- ▶ alustatyön työolojen parantamista koskeva direktiivi
- ▶ miesten ja naisten samapalkkaisuuden periaatteen soveltamisen lujittamista palkkauksen läpinäkyvyyden ja täytäntöönpanomekanismien avulla koskeva direktiivi
- ▶ uusia omia varoja koskeva ehdotus
- ▶ sosiaaliturvan yhteensovittamista koskevien asetusten tarkistus
- ▶ direktiivi monikansallisten konsernien maailmanlaajuisen vähimmäisverotason varmistamisesta unionissa
- ▶ asetus rahoitusjärjestelmän käytön estämisestä rahanpesuun tai terrorismin rahoitukseen

aikoo esittää ehdotuksia seuraavista toimenpiteistä:

- ▶ talouden ohjausjärjestelmän tarkistaminen
- ▶ vähimmäistoimeentuloa koskeva suositus
- ▶ tietämyksen hyödyntämistä koskeva suositus
- ▶ asbestialtistuksesta työssä annetun direktiivin muuttaminen
- ▶ Euroopan innovaatio-ohjelma, jolla pyritään poistamaan keskeisiä pullonkauloja, jotta innovointia tukevien EU:n toimintapoliittisten aloitteiden ja välineiden vaikutus on mahdollisimman suuri
- ▶ horisontaalisten ryhmäpoikkeusasetusten ja suuntaviivojen tarkistaminen sen selventämiseksi, milloin yritykset voivat tehdä yhteistyötä kilpailijoiden kanssa
- ▶ markkinoiden määrittelyä koskevan tiedonannon tarkistaminen
- ▶ yrityskeskittymien valvonta EU:ssa – menettelyjen yksinkertaistamisen jatkaminen
- ▶ vähämerkityksistä tukea koskevan asetuksen tarkistaminen
- ▶ yksinyrittäjien työoloja koskevia työehtosopimuksia koskevat suuntaviivat
- ▶ digitaalinen euro
- ▶ euroseteleiden ja -metallirahojen laillisen maksuvälineaseman soveltamisala ja vaikutukset
- ▶ keskeisiä palveluja koskeva kertomus
- ▶ työaikadirektiivin täytäntöönpanoa koskeva kertomus
- ▶ jakaumavaikutusten arviointia koskevat ohjeet
- ▶ paketti, jolla tähdätään vammaisten henkilöiden työmarkkinatulosten parantamiseen
- ▶ avoimen rahoituksen kehys
- ▶ maksupalveluja koskevien EU:n sääntöjen tarkistaminen
- ▶ vähittäissijoitusstrategia ja -lainsäädäntöpaketti
- ▶ yritysten tuloverotusta Euroopassa koskeva kehys (BEFIT)
- ▶ aloite, jolla puututaan verovilpin ja aggressiivisen verosuunnittelun helpottamiseen osallistuvien mahdollistajien rooliin
- ▶ direktiivi verotusoikeuksien osittaista uudelleenjakoa koskevan OECD:n maailmanlaajuisen sopimuksen täytäntöönpanosta
- ▶ eurooppalaista sosiaaliturvapassia (ESSPASS) koskeva pilottihanke
- ▶ työmarkkinaosapuolten vuoropuhelua koskeva aloite
- ▶ työ- ja yksityiselämän tasapainoa, muun muassa vanhempainlomaa, koskevien EU:n oikeuksien soveltaminen, täytäntöönpano ja niitä koskevat tiedotustoimet

- ▶ tiedonanto aivoviennistä ja siihen liittyvä aloite aivotuonnin lisäämiseksi
- ▶ suositus yhteisötalouden perusedellytysten kehittämistä
- ▶ eurooppalainen hoito- ja hoivastrategia, johon liittyy ehdotus varhaiskasvatusta koskevien Barcelonan tavoitteiden tarkistamisesta ja ehdotus neuvoston suositukseksi pitkäaikaishoidosta
- ▶ uusia omia varoja koskeva toinen ehdotus
- ▶ harjoittelun laatu-puitteista annetun neuvoston suosituksen tarkistaminen

aikoo harkita uusia toimia esimerkiksi seuraavilla aloilla:

- ▶ toimenpiteet sellaisten alueiden tukemiseksi, jotka ovat ajautuneet kehitysloukkuun ja joiden kasvu pysyy vähäisenä
- ▶ lisätoimet, joilla teollisuudesta tehdään kestävä, digitaalinen ja selviytymiskykyinen ja vähennetään riippuvuuksia
- ▶ vastaaminen väestörakenteen muutokseen, erityisesti väestön ikääntymiseen ja väkiluvun pienenemiseen
- ▶ yhdenmety lähestymistapa hyvinvoinnin mittaamiseen ja seurantaan BKT:n lisäksi muilla tavoin
- ▶ digitaalisten välineiden ja prosessien käytön laajentaminen ja parantaminen yhtiöoikeudessa

4. EU:N ROOLI MAAILMASSA

Konferenssin tuloksena esitettiin kahdeksan laaja-alaista ehdotusta, jotka koskevat EU:n roolia maailmassa⁴:

- 17. EU:n riippuvuuden vähentäminen ulkomaisista toimijoista taloudellisesti strategisilla aloilla – Ehdotamme, että EU toteuttaa toimenpiteitä vahvistaakseen riippumattomuuttaan keskeisillä strategisilla aloilla, kuten maataloustuotteissa, strategisissa tuotantohyödykkeissä, puolijohteissa, lääkinnällisissä tuotteissa, innovatiivisissa digitaali- ja ympäristöteknologioissa ja energia-alalla.*
- 18. EU:n riippuvuuden vähentäminen ulkomaisista toimijoista energia-alalla – Ehdotamme, että EU pyrkii saavuttamaan laajemman riippumattomuuden energiantuotannon ja -toimitusten alalla meneillään olevan vihreän siirtymän yhteydessä.*
- 19. Kauppa- ja investointisuhteita koskevien normien määrittely EU:ssa ja sen ulkopuolella – Ehdotamme, että EU vahvistaa kauppa- ja investointisuhteidensa eettistä ulottuvuutta.*
- 20. Ympäristöpolitiikkaa koskevien normien määrittely EU:ssa ja sen ulkopuolella – Ehdotamme, että EU vahvistaa kauppasuhteidensa ympäristöulottuvuutta.*
- 21. Päätöksenteko ja yhteenkuuluvuus unionissa – Ehdotamme, että EU parantaa valmiuksiaan tehdä nopeita ja tehokkaita päätöksiä etenkin yhteisen ulko- ja turvallisuuspolitiikan (YUTP) alalla puhumalla yhdellä äänellä ja toimimalla aidosti globaalina toimijana, jolla on myönteinen asema maailmassa ja jonka toiminnalla on merkitystä reagoitaessa kriiseihin.*
- 22. EU:n avoimuus ja sen suhteet kansalaisiin – Ehdotamme, että EU parantaa erityisesti kansainvälisissä toimissaan, kauppaneuvottelut mukaan lukien, saavutettavuuttaan kansalaisten kannalta parantamalla tiedotusta, valistusta, kansalaisten osallistumista ja toimiensa avoimuutta.*
- 23. EU:n rooli vahvana toimijana maailmassa rauhan ja turvallisuuden alalla – Ehdotamme, että EU jatkaa toimia vuoropuhelun edistämiseksi sekä rauhan ja sääntöihin perustuvan kansainvälisen järjestyksen takaamiseksi ja monenvälisyyden vahvistamiseksi sellaisten pitkäaikaisten EU:n rauhanaloitteiden pohjalta, jotka myötävaikuttivat siihen, että se sai Nobelin palkinnon vuonna 2012, samalla kun vahvistetaan EU:n yhteistä turvallisuutta.*
- 24. EU:n rooli vahvana toimijana maailmassa suhteiden rakentamisen alalla – Ehdotamme, että suhteissaan kolmansiin maihin EU olisi vahva toimija maailmassa suhteiden rakentamisen alalla.*

---

⁴ Näihin kahdeksaan ehdotukseen sisältyy yhteensä 42 erityistoimenpidettä.

Konferenssin ehdotusten toteuttamiseksi komissio on jo pannut täytäntöön seuraavat toimenpiteet:

- kaupunkiliikenteen kehys
- uudet kriisiajan tilapäiset valtiontukipuitteet
- Länsi-Balkanin ja Ukrainan siirtymävaiheessa olevia hiilialueita koskeva aloite
- tukitoimet Ukrainan tutkimus- ja innovointiekosysteemin jälleenrakentamiseksi
- Länsi-Balkanin alueen innovaatiota, tutkimusta, koulutusta, kulttuuria, nuorisoa ja urheilua koskeva toimintaohjelma, jonka EU:n jäsenvaltiot ja Länsi-Balkanin taloudet ovat käynnistäneet
- kansainvälistä tutkimus- ja innovaatioyhteistyötä koskeva EU:n strategia ja tutkimusta ja innovointia koskeva kokonaisvaltainen lähestymistapa, joka käsittää myös eri puolilla maailmaa toimivien samanmielisten kumppaneiden assosioitumisen Horisontti Eurooppa -puiteohjelmaan
- kansainvälisiä energia-alan toimia koskeva EU:n strategia
- arktista aluetta koskeva strategia
- Afrikka-strategia
- Global Gateway -strategia
- sukupuolten tasa-arvon edistämistä koskeva kolmas EU:n toimintasuunnitelma
- ihmisoikeuksia ja demokratiaa koskeva toimintasuunnitelma
- ihmisarvoista työtä kaikkialla maailmassa koskeva tiedonanto, jossa keskitytään erityisesti lapsityövoiman käytön ja pakkotyön kitkemiseen
- EU:n standardointistrategia
- turvallisuus- ja puolustusalan strateginen kompassi
- tiedonanto yhteisistä puolustushankinnoista
- Länsi-Balkanin talous- ja investointisuunnitelma
- Länsi-Balkania koskeva vihreä toimintaohjelma
- oikeudenmukaisen energiasiirtymän kumppanuus Etelä-Afrikan kanssa
- Marokon ja EU:n välinen vihreä kumppanuus
- eteläisen naapuruston talous- ja investointiohjelma
- vihreä allianssi Japanin kanssa
- yhteinen tiedonanto strategisesta kumppanuudesta Persianlahden maiden kanssa
- kumppanimaiden kansalaisyhteiskunnan kanssa tehtävää yhteistyötä koskevat etenemissuunnitelmat
- strateginen RebuildUkraine-jälleenrakennussuunnitelma
- itäisen kumppanuuden politiikka vuoden 2020 jälkeen selviytymiskykyä parantava ja kaikkia hyödyttävä itäinen kumppanuus
- puolustusalan investointivajeiden analysointi
- toimintasuunnitelma EU:n ja Ukrainan solidaarisuuskaistoja varten Ukrainan maataloustuotteiden viennin ja EU:n kanssa käytävän kahdenvälisen kaupan helpottamiseksi
- suositus yhteisestä unionin välineistöstä puolijohdepulan korjaamiseksi ja EU:n mekanismista puolijohde-ekosysteemin seurantaa varten
- EU:n ja Yhdysvaltojen kauppa- ja teknologianeuvosto
- EU:n ja Intian kauppa- ja teknologianeuvosto
- Euroopan laajuisen liikenneverkon laajentaminen Ukrainaan
- tieliikennesopimukset Ukrainan ja Moldovan kanssa
- EU:n uusi terrorisminvastainen ohjelma, jossa hahmotellaan EU:n tason toimia terrorismin torjumiseksi ja pyritään paremmin ennakoimaan ja ehkäisemään terroriuhkia, suojelemaan niiltä ja vastaamaan niihin
- välineistö, jolla voidaan vähentää ulkomaista sekaantumista tutkimukseen ja innovointiin

- ▶ tiedonanto tutkimusta ja innovointia koskevasta globaalista lähestymistavasta
- ▶ kauppapolitiikan uudelleentarkastelu – avoin, kestävä ja määrätietoinen kauppapolitiikka
- ▶ Intian kanssa tehtävää kauppasopimusta koskevien neuvottelujen käynnistäminen uudelleen
- ▶ EU:n ja Japanin digitaalinen kumppanuus

kehottaa Euroopan parlamenttia ja/tai neuvostoa hyväksymään viipymättä seuraavat toimenpiteet:

- ▶ REPowerEU-suunnitelma
- ▶ tiedonanto lyhyen aikavälin toimenpiteistä kaasu- ja sähkömarkkinoilla
- ▶ eurooppalainen siruja koskeva säädös, johon sisältyy Eurooppa-kumppanuuksien perustamista koskevan perussäädöksen muuttaminen
- ▶ asetus sisämarkkinoita vääristävistä ulkomaisista tuista
- ▶ ehdotus uudeksi yleiseksi tullietuusjärjestelmäksi
- ▶ ehdotus pakottamistoimien vastaiseksi välineeksi
- ▶ direktiivi varojen takaisin Hankinnasta ja menetetyksi tuomitsemisesta
- ▶ EU:n pakotteiden rikkomisen ja kiertämisen lisääminen SEUT-sopimuksen 83 artiklan 1 kohdassa tarkoitettuihin rikollisuuden aloihin

aikoo esittää ehdotuksia seuraavista toimenpiteistä:

- ▶ väline Euroopan puolustusteollisuuden voimavarojen vahvistamiseksi yhteisillä hankinnoilla
- ▶ asetus yhteisen Euroopan puolustusalan investointiohjelman perustamisesta
- ▶ kriittisiä raaka-aineita koskeva EU:n lainsäädäntö
- ▶ sisämarkkinoiden hätäapuväline, jonka avulla tulevien kriisien aikana voidaan reagoida nopeasti ja taata tavaroiden ja ihmisten liikkuvuus sekä elintärkeiden tarvikkeiden ja palvelujen jatkuva saatavuus
- ▶ tullin tuki lapsityövoimaa koskevien sääntöjen täytäntöönpanossa
- ▶ indopasifisen alueen strategiassa ilmoitetut digitaaliset kumppanuudet
- ▶ kauppasopimusten vaikutus kestäväan kehitykseen – kaupan ja kestäväan kehityksen uudelleentarkastelun tulokset
- ▶ äskettäin tehtyjen kauppasopimusten ratifiointi keskeisten suhteiden vakiinnuttamiseksi
- ▶ nuorisotoimintaohjelma EU:n ulkoisessa toiminnassa
- ▶ drooneja ja miehittämättömiä ilma-aluksia koskeva strategia

aikoo harkita uusia toimia esimerkiksi seuraavilla aloilla:

- ▶ uudet toimenpiteet EU:n kokonaisvaltaisen elintarviketurvan parantamiseksi
- ▶ kriittisten lääkkeiden, lääkinnällisten tuotteiden ja ainesosien toimitusketjun häiriönsietokyky ja läpinäkyvyys

5. ARVOT, OIKEUDET, OIKEUSVALTIO JA TURVALLISUUS

Konferenssin tuloksena esitettiin kuusi laaja-alaista ehdotusta arvoista ja oikeuksista, oikeusvaltioperiaatteesta ja turvallisuudesta⁵:

- 25. Oikeusvaltioperiaate, demokraattiset arvot ja eurooppalainen identiteetti – Pidetään järjestelmällisesti kiinni oikeusvaltioperiaatteen noudattamisesta kaikissa jäsenvaltioissa.*
- 26. Tietosuoja – Taataan suojaavampi ja kansalaislähtöisempi tietojenkäsittelypolitiikka.*
- 27. Tiedotusvälineet, valeuutiset, disinformaatio, faktantarkistus, kyberturvallisuus – Torjutaan disinformaatiota edistämällä edelleen tiedotusvälineiden riippumattomuutta ja moniarvoisuutta sekä medialukutaitoa.*
- 28. Tiedotusvälineet, valeuutiset, disinformaatio, faktantarkistus, kyberturvallisuus (a) – Vahvistetaan EU:n roolia kyberturvallisuuskien torjunnassa.*
- 29. Syrjinnän torjunta, tasa-arvo ja elämänlaatu – Toteutetaan toimia elinolojen yhdenmukaistamiseksi kaikkialla EU:ssa ja parannetaan EU:n kansalaisten sosioekonomista elämänlaatua.*
- 30. Eläinten oikeudet, maatalous – Toteutetaan päättäväisiä toimenpiteitä ekologisemman ja ilmastosuuntautuneemman maatalouden edistämiseksi ja takaamiseksi.*

Konferenssin ehdotusten toteuttamiseksi komissio on jo pannut täytäntöön seuraavat toimenpiteet:

- ▶ oikeusvaltiota koskeva vuosikertomus
- ▶ asetus yleisestä ehdollisuusjärjestelmästä unionin talousarvion suojaamiseksi
- ▶ tiedotusaineisto seuraavista aiheista:
  - sosiaalinen media ja visuaalinen viestintä
  - mobiililaitteille soveltuvat europa.eu-verkkosivustot (myös Oppisoppi)
  - EUvsDisinfo-verkkosivusto
  - julkaisut ja julkaisutoimiston jakamat tiedot
  - komission audiovisuaalisten palvelujen portaali
  - keskeisiä politiikka-aloitteita koskevat lapsiystävälliset versiot
- ▶ Euroopan tietosuojaneuvoston jatkuva ohjeistus
- ▶ EU:n turvallisuusunionistrategia
- ▶ tehostetut disinformaatiota koskevat käytännesäännöt
- ▶ uusi ”parempi internet lapsille” -aloite
- ▶ eurooppalainen digitaalisen median seurantafoorumi ja mahdollinen alusta
- ▶ elämänlaadun arviointi talouspolitiikan EU-ohjausjaksoon kuuluvissa kertomuksissa

---

⁵ Näihin kuuteen ehdotukseen sisältyy yhteensä 24 erityistoimenpidettä.

- tasa-arvon unioniin liittyvät strategiat, joissa käsitellään sukupuolten tasa-arvoa, hlbtiq-henkilöiden oikeuksia, vammaisuutta, rasismin torjuntaa ja romanien osallistamista
- EU:n strategia antisemitismin torjumiseksi ja juutalaisen elämäntavan vaalimiseksi

kehottaa Euroopan parlamenttia ja/tai neuvostoa hyväksymään viipymättä seuraavat toimenpiteet:

- ehdotukset häirintätarkoituksessa nostettujen ilmeisen perusteettomien ja aiheettomien kanteiden (ns. SLAPP-kanteet) torjumiseksi
- asetus lentomatikustajille annettavaa korvausta ja apua sekä lentoliikenteen harjoittajien korvausvastuuta koskevien sääntöjen muuttamisesta

aikoo esittää ehdotuksia seuraavista toimenpiteistä:

- medianvapaussäädös
- eurooppalainen vammaiskortti
- tasa-arvoelinten roolin ja riippumattomuuden vahvistaminen
- lainsäädäntöehdotus vanhemmuuden tunnustamisesta eri jäsenvaltioiden välillä

aikoo harkita uusia toimia esimerkiksi seuraavilla aloilla:

- yhdistyksiä ja voittoa tavoittelemattomia järjestöjä koskeva aloite
- vuotuinen oikeusvaltiokonferenssi kansalaisten saamiseksi mukaan toimintaan sidosryhmien ohella

6. DIGITALISAATIO

Konferenssin tuloksena laadittiin viisi laaja-alaista ehdotusta digitalisaation hyödyntämiseksi⁶:

31. *Digitaalisen infrastruktuurin saatavuus – Tasavertainen pääsy internetiin on jokaisen unionin kansalaisen perusoikeus. Ehdotamme, että Euroopassa kaikilla olisi oltava käytännössä mahdollisuus käyttää internetiä ja digitaalisia palveluja ja että EU:n digitaalisen infrastruktuurin suvereniteettia olisi parannettava.*
32. *Digitaalinen lukutaito ja osaaminen ihmisten vaikutusmahdollisuuksien lisääjinä – Ehdotamme, että EU varmistaa, että kaikki unionin kansalaiset voivat hyötyä digitalisaatiosta, tarjoamalla heille tarvittavat digitaidot ja mahdollisuudet.*
33. *Turvallinen ja luotettava digitaalinen yhteiskunta – kyberturvallisuus ja disinformaatio – Ehdotamme, että turvallisen, häiriönkestävän ja luotettavan digitaalisen yhteiskunnan luomiseksi EU:n olisi varmistettava voimassa olevan lainsäädännön tehokas ja nopea täytäntöönpano ja sillä olisi oltava enemmän valtuuksia parantaa kyberturvallisuutta, puuttua laittomaan sisältöön ja kyberrikollisuuteen, torjua valtiosta riippumattomista toimijoista ja autoritaarisista valtioista peräisin olevia kyberuhkia ja palautua niistä sekä puuttua disinformaatioon.*
34. *Turvallinen ja luotettava digitaalinen yhteiskunta – tietosuojaja – Edistämme yksilöiden datasuvereniteettia, parempaa tietoisuutta voimassa olevista tietosuojasäännöistä (EU:n yleinen tietosuojaja-asetus) sekä niiden tehokkaampaa täytäntöönpanoa ja noudattamisen valvontaa omien tietojen henkilökohtaisen valvonnan tehostamiseksi ja tietojen väärinkäytön rajoittamiseksi.*
35. *Digitaalinen innovointi kestävän yhteisötalouden vahvistajana – Ehdotamme, että EU edistää digitalisaatiotoimenpiteitä, joilla vahvistetaan taloutta ja sisämarkkinoita oikeudenmukaisella ja kestäväällä tavalla, lisätään Euroopan kilpailukykyä teknologian ja innovoinnin alalla, tehostetaan kaikenkokoisten yritysten digitaalisia sisämarkkinoita ja tehdään Euroopasta maailmanlaajuinen johtaja digitaalisessa muutoksessa ja ihmislähtöisessä digitalisaatiossa.*

Konferenssin ehdotusten toteuttamiseksi komissio on jo pannut täytäntöön seuraavat toimenpiteet:

- ▶ tiedonanto digitaalisesta vuosikymmenestä
- ▶ Euroopan datastrategia
- ▶ EU:n kyberturvallisuusstrategia
- ▶ maaseudun siirtymistä laajakaistaan koskevat tavoitteet osana Pellolta pöytään -strategiaa
- ▶ jäsennelty vuoropuhelu digitaalisesta koulutuksesta ja osaamisesta
- ▶ digitaalitaloja ja työpaikkoja edistävä koalitio
- ▶ EU:n koodausviikko
- ▶ tuki työmarkkinaosapuolten keskusteluille esimerkiksi etätööhön ja oikeuteen olla tavoittamattomissa liittyvistä toimista

⁶Näihin viiteen ehdotukseen sisältyy yhteensä 40 erityistoimenpidettä.

- ▶ Euroopan kyberturvallisuuden tutkimus- ja osaamiskeskus
- ▶ suositus 5G-kyberturvallisuudesta
- ▶ suositukset yksilöllisistä oppimistileistä ja mikrotutkinnoista
- ▶ yhteenliitettävyyssvälineistö
- ▶ direktiivi elektronisten laitteiden latausporteista
- ▶ eurooppalainen lohkoketjupalveluinfrastruktuuri
- ▶ datahallintosäädös
- ▶ digipalvelusäädös
- ▶ digimarkkinasäädös
- ▶ Wifi4EU-aloite
- ▶ 6G-tutkimus- ja innovointityöohjelma
- ▶ direktiivi toimenpiteistä yhteisen korkean kyberturvatason varmistamiseksi koko unionissa (tarkistettu verkko- ja tietoturvadirektiivi)
- ▶ EU:n salauksenpurkufoorumin, eurooppalaisen sisäisen turvallisuuden innovaatiokeskuksen ja Euroopan kyberturvallisuusatlaksen kaltaiset hankkeet
- ▶ kielidata-avaruus, jolla luodaan yhteentoimiva ja kilpailukykyinen eurooppalainen datatalous resurssien julkista ja yksityistä uudelleenkäyttöä varten
- ▶ verkkopalvelujen saavutettavuutta koskevan direktiivin tarkistus
- ▶ koordinoitun tekoälysuunnitelman tarkistus
- ▶ tiedonanto eurooppalaisesta lähestymistavasta tekoälyn alalla

kehottaa Euroopan parlamenttia ja/tai neuvostoa hyväksymään viipymättä seuraavat toimenpiteet:

- ▶ julistus digitaalisista oikeuksista ja periaatteista
- ▶ toimintapolitiininen ohjelma polku digitaaliselle vuosikymmenelle
- ▶ asetus yksityiselämän kunnioittamisesta ja henkilötietojen suojasta sähköisessä viestinnässä (sähköisen viestinnän tietosuoja-asetus)
- ▶ ehdotus direktiiviksi, jolla parannetaan kriittisten toimijoiden häiriönsietokykyä – kaikki uhat kattavat lähestymistapa, jolla tuetaan jäsenvaltioiden kriittisten toimijoiden kykyä torjua häiriötilanteita, säilyttää toimintakykynsä ja toipua häiriöistä
- ▶ asetus finanssialan digitaalisesta häiriönsietokyvystä (DORA-asetus)
- ▶ tekoälysäädös
- ▶ asetus eurooppalaisesta digitaalisesta identiteetistä
- ▶ datasäädös, jolla varmistetaan oikeudenmukaisuus datan arvon jakamisessa datatalouden toimijoiden kesken ja edistetään datan saatavuutta ja käyttöä
- ▶ asetus unionin turvallisten yhteyksien ohjelmasta – suunnitelma EU:n maailmanlaajuisen turvallisen avaruusratkaisuihin perustuvan viestintäjärjestelmän kehittämisestä
- ▶ suositus perustaa yhteinen kyberturvallisuusyksikkö torjumaan kehittyneiden ja koordinoitujen toimien avulla kyberhäiriötilanteita, jotka ovat yhä lisääntymässä ja vaikuttavat niin julkisiin palveluihin kuin yrityksiin ja ihmisten elämään eri puolilla EU:ta
- ▶ asetus ja direktiivi EU:n rajat ylittävän oikeudellisen yhteistyön ja siviili-, kauppaa- ja rikosoikeudellisiin asioihin liittyvän oikeussuojan saatavuuden digitalisoinnista
- ▶ asetus yhteisten tutkintaryhmien toimintaa tukevan yhteistyöalustan perustamisesta
- ▶ asetus digitaalisten tietojen vaihdosta valtioiden rajat ylittävissä terrorismitapauksissa
- ▶ asetus kryptovaroista
- ▶ direktiivi älykkäistä liikennejärjestelmistä
- ▶ asetus yhtenäisestä eurooppalaisesta ilmatilasta

aikoo esittää ehdotuksia seuraavista toimenpiteistä:

- ▶ Euroopan kyberresilienssisäädös
- ▶ laajakaistayhteyksien kustannusten vähentämisestä annetun direktiivin tarkistus
- ▶ laajakaistaverkoston valtiontukisääntöjen tarkistus
- ▶ suositus digitaalisten taitojen koulutustarjonnan parantamisesta
- ▶ suositus digitaalisen koulutuksen mahdollistavista tekijöistä
- ▶ Euroopan unionin yhteinen kanta radio-ohjesäännön muuttamisesta maailman radioviestintäkonferenssissa 2023 (WRC), jotta edistetään esteetöntä viestintää kaikkialla EU:ssa
- ▶ eurooppalainen digitaalisten taitojen todistus (EDSC)
- ▶ tekoäly ja vastuuvollisuuskykykysymykset
- ▶ digitaalista oikeudenmukaisuutta koskevan EU:n kuluttajalainsäädännön toimivuustarkastus
- ▶ tuotevastuudirektiivin tarkistus
- ▶ ehdotus EU:n hallitusten yhteentoimivuusstrategiaksi
- ▶ energijärjestelmien digitalisointia ja digitaalisen infrastruktuurin energiankäyttöä koskeva toimintasuunnitelma
- ▶ GreenData4All – ympäristöä koskevia geospaatialisia tietoja ja ympäristötiedon saatavuutta koskevat päivitettyt säännöt
- ▶ aloite alv:stä digiaikana

aikoo harkita uusia toimia esimerkiksi seuraavilla aloilla:

- ▶ EU:n yleisen tietosuojasetuksen (GDPR) täytäntöönpanon laajentaminen niin, että kiinnitetään huomiota esimerkiksi asetuksen soveltamisen hallinnollisiin menettelyihin valtioiden rajat ylittävissä tapauksissa, lisätään tiedotusta tietosuojasäännöistä ja suostumuksesta sekä siitä, miten tietoja käytetään
- ▶ eurooppalaisen digitaalisen identiteetin jatkokehittäminen ja esimerkiksi valtioiden rajat ylittävien liiketoimien helpottaminen
- ▶ eurooppalainen matkailun ja liikkuvuuden data-alue
- ▶ eurooppalainen viitekehys digitalisaation ympäristövaikutusten mittaamiseen ja arviointiin sekä niistä yleisölle tiedottamiseen
- ▶ kuluttajansuojalainsäädännön parempi täytäntöönpano
- ▶ kuluttajariitojen ratkaisun vaihtoehtoiset menetelmät
- ▶ aloitteet eurooppalaisten digitaali-innovointikeskittyihin perustuvan digitaalisen yhteenkuuluvuuden vahvistamiseksi
- ▶ monikielisen ulottuvuuden jatkokehittäminen EU:n digitalisaation yhteydessä
- ▶ verkkoetikettiä ja verkon käyttäjien oikeuksia käsittelevä perusohjelma
- ▶ tekoälyä koskevat standardointitoimet
- ▶ EU:n koordinoitua pimeän verkon seurantaan koskeva valmistelutoimi

7. EUROOPPALAINEN DEMOKRATIA

Euroopan tulevaisuutta käsittelevä konferenssi laati viisi eurooppalaista demokratiaa koskevaa laaja-alaista ehdotusta⁷. Se kehotti EU:ta seuraaviin toimiin:

- 36. Kansalaisille tiedottaminen, kansalaisten osallistuminen ja nuoret – Lisätään kansalaisten ja nuorten osallistumista demokratiaan Euroopan unionin tasolla, jotta voidaan kehittää ”kokonaisvaltainen kansalaiskokemus” eurooppalaisille, varmistaa, että heidän äänensä tulee kuulluksi myös vaalien välisinä aikoina ja että osallistuminen on tuloksellista. Sen vuoksi olisi harkittava kunkin aiheen kannalta tarkoituksenmukaisinta osallistumisen muotoa.*
- 37. Kansalaisille tiedottaminen, kansalaisten osallistuminen ja nuoret (a) – Tehdään Euroopan unionista ymmärrettävämpi ja saavutettavampi ja lujitetaan yhteistä eurooppalaista identiteettiä.*
- 38. Demokratia ja vaalit – Lujitetaan eurooppalaista demokratiaa vahvistamalla sen perustuksia, lisäämällä osallistumista Euroopan parlamentin vaaleihin, edistämällä ylikansallista keskustelua EU-kysymyksistä ja varmistamalla vahva yhteys kansalaisten ja heidän vaaleilla valittujen edustajiensa välillä.*
- 39. EU:n päätöksentekoprosessi – Parannetaan EU:n päätöksentekoprosessia, jotta voidaan varmistaa EU:n toimintakyky, ottaen samalla huomioon kaikkien jäsenvaltioiden edut ja takaamalla läpinäkyvä ja ymmärrettävä prosessi kansalaisille.*
- 40. Toissijaisuusperiaate.*

Konferenssin ehdotusten toteuttamiseksi komissio on jo pannut täytäntöön seuraavat toimenpiteet:

- ▶ Euroopan demokratiatoimintasuunnitelma
- ▶ katsaus Euroopan unionin kansalaisuuteen vuonna 2020:
- ▶ vammaisten henkilöiden oikeuksia koskeva strategia
- ▶ yhteydenpidon tehostaminen kansalasiin Kerro mielipiteesi -portaalin, eurooppalaisen kansalaisaloitteen ja muiden kansalaisosallistumisen muotojen kautta
- ▶ parempaa sääntelyä koskeva tiedonanto ja siihen liittyvät tarkistetut suuntaviivat ja parannettu välineistö
- ▶ suositus toimittajien suojelusta, turvallisuudesta ja voimaannuttamisesta
- ▶ mediapalvelu (perinteinen ja uusi media), joka tarjoaa tietoa EU:n aloitteista ja toimista median edustajille Brysselissä ja kaikissa jäsenvaltioissa
- ▶ Euroopan komission edustustot
- ▶ Europe Direct -toimistojen verkosto
- ▶ erityisesti nuorille eurooppalaisille suunnatut EU-toimielinten yhteiset tiedotuskampanjat
- ▶ hyvän hallintotavan säännöstö
- ▶ Europe Direct -yhteispiste, jolle kansalaiset voivat esittää EU:hun liittyviä kysymyksiä 24 virallisella EU-kielellä sekä muun muassa ukrainaksi

⁷Näihin viiteen ehdotukseen sisältyy yhteensä 35 erityistoimenpidettä.

- ▶ Euroopan rakentaminen paikallisvaltuutettujen kanssa -pilottihanke, jonka avulla paikallishallinnon valtuutetut voivat viestiä EU-asioista
- ▶ merkityksellistä ja eettistä viestintää koskevat tutkimushankkeet
- ▶ kansalaisten osallistuminen tutkimukseen yhtenä Horisontti Eurooppa -ohjelman periaatteena ja toiminnallisena tavoitteena
- ▶ Yhteisen tutkimuskeskuksen johtama komission osallistavan ja keskusteleavan demokratian osaamiskeskus
- ▶ eTranslation-palvelu helpottamassa viestintää kaikilla EU:n virallisilla kielillä
- ▶ verkkosisällön saavutettavuutta koskeva toimintasuunnitelma, jolla varmistetaan, että kaikki komission verkossa julkaisema tieto on vammaisten henkilöiden saatavilla
- ▶ Globaali Eurooppa -välineen ihmisoikeus- ja demokratiaohjelma
- ▶ lasten osallistumisfoorumi, joka yhdistää olemassa olevat lasten osallistumismekanismit paikallisella, kansallisella ja EU:n tasolla ja ottaa lapset mukaan EU:n päätöksentekoon
- ▶ Horisontti Eurooppa -puiteohjelma, klusteri 2 – demokratiaa ja hallintoa koskeva innovatiivinen tutkimus sekä monitasoista, monikielistä ja multimodaalista kansalaiskeskustelua EU:n tasolla edistäviä menetelmiä koskevat tutkimushankkeet
- ▶ demokratian tulevaisuutta edistävien innovatiivisten ratkaisujen verkosto
- ▶ pilottimallit kohdennettuja keskusteluja ja yhteisiä luomisprosesseja varten tiettyjen EU:n toimintapolitiikkojen alalla

kehottaa Euroopan parlamenttia ja/tai neuvostoa hyväksymään viipymättä seuraavat toimenpiteet:

- ▶ ehdotus poliittisen mainonnan läpinäkyvyydestä ja kohdentamisesta
- ▶ Euroopan tason poliittisten puolueiden rahoitusta koskevan asetuksen tarkistaminen
- ▶ liikkuvien EU:n kansalaisten vaalioikeuksista Euroopan parlamentin vaaleissa annetun neuvoston direktiivin tarkistus
- ▶ liikkuvien EU:n kansalaisten vaalioikeuksista kunnallisvaaleissa annetun neuvoston direktiivin tarkistus

aikoo esittää ehdotuksia seuraavista toimenpiteistä:

- ▶ katsaus Euroopan unionin kansalaisuuteen vuonna 2023
- ▶ ajan ja resurssien varaaminen kansalaispaneelien järjestämiseen, jotta voidaan syventää tiettyjä keskeisiä teemoja ja auttaa valmistelemaan erityisen tärkeitä aloitteita ja saada palautetta ennen lainsäädäntöprosessin käynnistämistä
- ▶ pienempien kohdennettujen keskustelu- tai yhteiskehittämis-/yhteissuunnitteluprosessien järjestäminen suppeammassa mittakaavassa, jotta tiettyihin toimintapolitiittisiin kysymyksiin voidaan puuttua kustannustehokkaammin ja ripeämmin
- ▶ johdonmukainen ja mielekäs lähestymistapa, jolla varmistetaan nuorten osallistuminen poliittiseen päätöksentekoon siten, että he osallistuvat järjestelmällisesti kansalaispaneelisiin ja pienempiin keskusteluprosesseihin, ja erityishuomion kiinnittäminen suunniteltujen toimintapolitiikkojen vaikutuksiin nuoreen sukupolveen
- ▶ Euroopan komission ”Kerro mielipiteesi” -portaalin jatkokehittäminen, jotta se olisi entistä helpommin kaikkien käytettävissä ja tarjoaisi kattavasti tietoa kaikista komission käytössä olevista kansalaisten osallistamismekanismeista. Tulevaisuuskonferenssialustalla käydyn keskustelun, muiden nk.

kansalaisteknologiaan liittyvien toimintojen ja verkossa järjestettävien osallistavien tapahtumien integrointi Kerro mielipiteesi -portaaliin

- ▶ verkossa ja sen ulkopuolella tapahtuvan vuorovaikutuksen tehostaminen ja kansalaisten osallistumisen edistäminen paikallisesti
- ▶ kansalaiskeskeisen tiedotuksen ja viestinnän sisällyttäminen koko päätöksentekoprosessiin aktiivisen kansalaisuuden ja demokraattisen osallistumisen edistämiseksi – myös Euroopan parlamentin vaalien edellä – EU:n toimielinten, jäsenvaltioiden kaikkien tasojen ja kansalaisyhteiskunnan jaetun vastuun hengessä
- ▶ selkeän kielen käyttäminen kaikessa julkisessa viestinnässä, niin että kieli on mukautettu eri kohdeyleisöille tarkoitettuihin viestintäkanaviin ja -muotoihin
- ▶ uuden järjestelmän ja kansalaisille suunnatun julkisen portaalin kehittäminen asiakirjoihin tutustumista koskevien pyyntöjen esittämistä ja käsittelyä varten
- ▶ Europe Direct -keskusten jatkokehittäminen paikallisiksi EU:n yhteyskeskuksiksi

aikoo harkita uusia toimia esimerkiksi seuraavilla aloilla:

- ▶ kansallisten, alueellisten ja paikallisten toimijoiden valmiuksien kehittäminen, jotta voidaan käynnistää uuden sukupolven hajautettuja kansalaisvuoropuheluita, jotka perustuvat keskusteleviin lähestymistapoihin
- ▶ kansalaisten osallistumista koskevan eurooppalaisen peruskirjan laatiminen – peruskirja on suunnattu kaikille niille, jotka osallistuvat kansalaisten osallistamiseen tähtääviin toimiin tai järjestävät niitä, ja sillä edistetään kansalaisten onnistuneen osallistumisen kannalta keskeisiä yleisperiaatteita
- ▶ EU-kansalaisuuden tekeminen kansalaisille konkreettisemmaksi muun muassa vahvistamalla EU-kansalaisuuteen liittyviä oikeuksia ja tarjoamalla siitä luotettavaa ja helposti saatavilla olevaa tietoa
- ▶ eurooppalaisissa yhteistyöhankkeissa laaditun opetusmateriaalin edistäminen komission Oppisoppi-sivustolla ja aktiivisen kansalaisuutta ja medialukutaitoa edistävän uuden opetusmateriaalin kehittäminen
- ▶ EU:n päätöksenteon avoimuuden parantaminen antamalla kansalaistarkkailijoille mahdollisuus seurata tiiviisti päätöksentekoprosessia. Euroopan parlamentti, komissio ja EU:n neuvosto voisivat yhdessä kutsua tällaisia edustajia tarkkailemaan tiettyjä EU:n toimielinten välisiä päätöksentekoprosesseja, jotka koskevat laajempaa kiinnostusta herättäviä aiheita. Tarkkailijat voisivat raportoida prosessin etenemisestä muille kansalaisille.

8. MUUTTOLIIKE

Konferenssin tuloksena laadittiin viisi laaja-alaista ehdotusta muuttoliikkeestä⁸:

- 41. Laillinen muuttoliike – EU:n roolin vahvistaminen laillisen muuttoliikkeen alalla.*
- 42. Laiton muuttoliike – EU:n roolin vahvistaminen kaikenlaisen laittoman muuttoliikkeen torjunnassa ja Euroopan unionin ulkorajojen suojelun tehostaminen ihmisoikeuksia kunnioittaen.*
- 43. Laiton muuttoliike (a) – Maahanmuuttajien alkuvastaanottoa koskevien yhteisten sääntöjen yhdenmukainen soveltaminen kaikissa jäsenvaltioissa.*
- 44. Turvapaikka-asiat, kotouttaminen – EU:n roolin vahvistaminen ja Euroopan turvapaikkajärjestelmän uudistaminen yhteisvastuun ja oikeudenmukaisen vastuunjaon periaatteiden pohjalta.*
- 45. Turvapaikka-asiat, kotouttaminen (a) – Kotouttamispolitiikkojen parantaminen kaikissa jäsenvaltioissa.*

Konferenssin ehdotusten toteuttamiseksi komissio on jo pannut täytäntöön seuraavat toimenpiteet:

- ▶ säädökset koheesiopoliittisista tukitoimista Euroopan pakolaisten auttamiseksi
- ▶ tilapäistä suojelua koskevan direktiivin aktivointi Venäjän sotaa Ukrainaa vastaan pakenevien henkilöiden auttamiseksi
- ▶ EU:n sinistä korttia koskeva direktiivi kolmansien maiden kansalaisten maahantulon ja oleskelun edellytyksistä korkeaa pätevyyttä vaativaa työtä varten
- ▶ asetus eurooppalaisesta raja- ja merivartiostosta
- ▶ kattavat ja molempia osapuolia hyödyttävät kumppanuudet keskeisten lähtö- ja kauttakulkumaiden kanssa Euroopan maahanmuutto- ja turvapaikkasopimuksen mukaisesti
- ▶ uudistettu maahanmuuttajien salakuljetuksen vastainen EU:n toimintasuunnitelma
- ▶ uusi Välimeren alueen toimintaohjelma
- ▶ asetus EU:n turvapaikkavirastosta
- ▶ kotouttamista ja osallisuutta koskeva toimintasuunnitelma 2021–2027
- ▶ Schengen-alueen tulevaisuutta koskeva strategia
- ▶ vapaaehtoista paluuta ja uudelleenkotouttamista koskeva EU:n strategia
- ▶ tiedonanto osajien ja lahjakkuuksien houkuttelemisesta EU:hun

kehottaa Euroopan parlamenttia ja/tai neuvostoa hyväksymään viipymättä seuraavat toimenpiteet:

- ▶ uusi muuttoliike- ja turvapaikkasopimus
- ▶ osaamispaketti – pitkään oleskelleita koskeva direktiivi ja yhdistelmä lupadirektiivi
- ▶ Schengenin rajasäännöstö

⁸Näihin viiteen ehdotukseen sisältyy yhteensä 16 erityistoimenpidettä.

- asetus toiminnasta muuttoliikkeeseen ja turvapaikanhakuun liittyvissä välineellistämistilanteissa
- muutettu turvapaikkamenettelyasetus
- uudelleenlaadittu vastaanotto-olosuhteita koskeva direktiivi
- turvapaikka-asioiden ja muuttoliikkeen hallinta-asetus
- asetus ihmiskauppaa tai maahanmuuttajien salakuljetusta helpottavien tai harjoittavien liikenteenharjoittajien vastaisista toimenpiteistä

aikoo esittää ehdotuksia seuraavista toimenpiteistä:

- muuttoliikettä koskeva EU:n laajuinen tiedotuskampanja
- monivuotinen tiedotuskampanja EU:n taitoprofiilivälineen näkyvyyden parantamiseksi kolmansien maiden kansalaisille

aikoo harkita uusia toimia esimerkiksi seuraavilla aloilla:

- työllisyyteen ja työvoimapulaan puuttuminen geopoliittinen tilanne huomioon ottaen
- ihmiskaupan vastaisen lainsäädännön arviointi ja tarvittaessa sen tarkistamisen ehdottaminen
- ensivastaanottoa koskevan työn tehostaminen

9. KOULUTUS, KULTTUURI, NUORISO JA URHEILU

Konferenssin tuloksena laadittiin neljä laaja-alaista ehdotusta, jotka koskevat koulutusta, kulttuuria, nuorisoa ja urheilua⁹

- 46. Koulutus – EU:n ja sen jäsenvaltioiden olisi pyrittävä luomaan vuoteen 2025 mennessä osallistava eurooppalainen koulutusalue, jossa kaikilla kansalaisilla, myös maaseudulla ja syrjäisillä alueilla, on yhtäläinen pääsy laadukkaaseen koulutukseen ja elinikäiseen oppimiseen.*
- 47. Euroopan nuorisokysymykset – EU:n ja sen jäsenvaltioiden on keskityttävä nuorten erityistarpeisiin kaikilla asiaankuuluvilla politiikanaloilla, myös Euroopan unionin aluepolitiikassa, jotta heille voidaan tarjota parhaat mahdolliset olosuhteet opiskelulle ja työskentelylle sekä itsenäisen elämän aloittamiselle samalla kun heidät otetaan mukaan demokraattiseen toimintaan ja päätöksentekomenettelyihin, myös Euroopan tasolla. Nuorisojärjestöillä on tässä keskeinen rooli.*
- 48. Kulttuuri ja vaihto-ohjelmat – Vaihtokulttuurin edistämiseksi ja eurooppalaisen identiteetin ja eurooppalaisen monimuotoisuuden vaalimiseksi eri aloilla jäsenvaltioiden olisi Euroopan unionin tuella edistettävä eurooppalaista vaihtoa eri aloilla, edistettävä monikielisyyttä, luotava mahdollisuuksia jakaa eurooppalaisia kulttuureja, suojeltava Euroopan kulttuuriperintöä ja kulttuuria sekä toteutettava toimia sen varmistamiseksi, että kulttuurialan ammattilaisia suojellaan riittävästi EU:n tasolla.*
- 49. Urheilu – Urheilu on yhteiskunnan kannalta oleellista arvojemme puolustamiseksi, terveen elämän ja terveen ikääntymisen varmistamiseksi, vaihtokulttuurin edistämiseksi ja myös Euroopan kulttuuriperinnön monimuotoisuuden juhlistamiseksi.*

Konferenssin ehdotusten toteuttamiseksi komissio on jo pannut täytäntöön seuraavat toimenpiteet:

- ▶ tiedonanto eurooppalaisen koulutusalueen toteuttamisesta vuoteen 2025 mennessä
- ▶ korkeakouluja koskeva EU:n strategia
- ▶ suositus yhteyksien luomisesta tehokkaan eurooppalaisen korkea-asteen koulutusyhteistyön tukemiseksi – suosituksessa esitetään toimia, joilla vuoden 2024 puoliväliin mennessä helpotetaan rajat ylittäviä opintoja ja yhteistyötä, esimerkiksi yhdessä luotuihin eurooppalaisiin kriteereihin perustuvia yhteistutkintoja
- ▶ digitaalisen koulutuksen toimintasuunnitelma (2021–2027)
- ▶ suositus ammatillisesta koulutuksesta
- ▶ eurooppalaisen koulutusalueen portaali, jonka avulla rakennetaan kestävämpiä ja osallistavampia koulutusjärjestelmiä
- ▶ suositus pienistä osaamiskokonaisuuksista (mikrotutkinnoista)

⁹Näihin neljään ehdotukseen sisältyy yhteensä 24 erityistoimenpidettä.

- ▶ toimenpiteet Eures-verkoston ja Europassin välisen synergian lisäämiseksi, Eures-verkoston jäsen-/kumppanipohjan laajentaminen, täysimittainen ansioluetteloiden ja avointen työpaikkojen vaihto sekä työnhakijoiden ja työpaikkojen automatisoitu yhteensaattaminen
- ▶ opettajien välinen vaihtotoiminta (eTwinning, School Education Gateway, European School Education Platform)
- ▶ ilmastoasioita edistävän koulutuksen koalitio
- ▶ suositus monimuoto-oppimisesta laadukkaan ja osallistavan perus- ja keskiasteen koulutuksen edistämiseksi
- ▶ Euroopan nuorison teemavuosi 2022
- ▶ nuorten vapaaehtoistoimintaa koskeva suositus, joka helpottaa nuorten kansainvälistä vapaaehtoistoimintaa Euroopan solidaarisuusjoukkojen puitteissa
- ▶ lasten oikeuksia koskeva EU:n strategia
- ▶ laadukkaita varhaiskasvatusjärjestelmiä koskevan suosituksen arviointi
- ▶ vuotuinen Euroopan urheiluviikko, BeActive- ja BeInclusive-kampanjat
- ▶ HealthyLifestyle4All-kampanja, jolla pyritään nivomaan urheilu ja aktiivinen elämäntapa osaksi muun muassa terveyden ja elintarvikkeisiin liittyviä toimintapolitiikkoja ja saamaan viranomaiset ja urheiluliike lupautumaan mukaan tähän toimintaan
- ▶ suositus yhteisestä eurooppalaisesta kulttuuriperinnön data-avaruudesta
- ▶ kulttuuriperintöön liittyvä vertaisoppimisohjelma kunnille ja alueille
- ▶ Voices of Culture – jäsenelty vuoropuhelu kulttuurialan kanssa
- ▶ suositus vihreää siirtymää ja kestäväää kehitystä koskevasta oppimisesta
- ▶ kouluhyvinvointia käsittelevän asiantuntijaryhmän perustaminen

aikoo esittää ehdotuksia seuraavista toimenpiteistä:

- ▶ ”Tie koulumenestykseen” -suositus, jossa keskitytään tukemaan koululaisia, joilla on ongelmia perustaitojen hankkimisessa, kehittämään toisen asteen koulutuksen päättötodistusta ja vähentämään koulunkäynnin ennenaikaisesti päättäneiden nuorten osuutta
- ▶ EU:n kouluhedelmä-, -vihannes- ja -maitojärjestelmän uudelleentarkastelu
- ▶ tiedeaineiden opiskeluun kannustava tiedotuskampanja
- ▶ Eures-verkoston näkyvyyttä lisäävä monivuotinen tiedotuskampanja
- ▶ oppimiseen liittyvän liikkuvuuden kehyksen päivittäminen

aikoo harkita uusia toimia esimerkiksi seuraavilla aloilla:

- ▶ koulutukseen liittyvän tiedon kokoamiseen ja vaihtamiseen käytettävän tietofoorumin jatkokehittäminen